

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Kos XLVIII. — Izdan in razposlan dne 31. julija 1873.

131.

Razpis ministerstva za bogočastje in uk od 21. julija 1873,

o novem pravilniku centralnim komisijam za preiskavo in ohrambo umeteljskih in zgodovinskih spominkov.

Njegovo e. in kr. apostolsko Veličanstvo je z Najvišjim sklepom od 18. julija 1873 najmilostneje blagovolilo naslednjemu pravilniku e. kr. centralnim komisijam za preiskavo in ohrambo umeteljskih in zgodovinskih spominkov na Dunaji dati svoje najvišje odobrenje.

Stremayr s. r.

Pravilnik

centralnim komisijam za preiskavo in ohrambo umeteljskih in zgodovinskih spominkov.

§. 1.

Centralna komisija za preiskavo in ohrambo umeteljskih in zgodovinskih spominkov je pozvana, da veselje do preiskave in ohrambe umeteljskih in zgodovinskih spominkov bolj in bolj oživlja, delalnost znanstvenih društev in strokovnjakov po kronovinah in deželah, v državnem zboru zastopanih, zanje néti in pospešuje, spominke naših pradedov ter posameznih narodov svétu javlja, ter jih, njim na čast, uničenja in poškodovanja brani.

§. 2.

Centralna komisija je podstavljena ministru za bogočastje in uk.

§. 3.

Centralna komisija naj obsega sè svojo delalnostjo naslednje predmete :

I. Predmete predzgodovinskega časa in stàre (antikne) umetelnosti (spominke, orodja i. t. d.).

II. Predmete stavbene umetelnosti, podobarstva, slikarije ter risajóčih umetelnosti (cerkvene in posvetne, srednjega veka in novejšega časa do konca 18. stoletja).

III. Zgodovinske spominke raznih vrst, od najstarega časa do konca 18. stoletja.

Po tem se delí delalnost centralne komisije na ravno toliko odsekov.

§. 4.

Centralna komisija je sestavljena iz prvosednika ter iz 12 do 15 udov, kateri se od-
kazujejo posameznim odsekom.

§. 5.

Vsak odsek centralne komisije razpravlja samostalno odkazane mu posle. K razpravam o predmetih, kateri se tičejo več odsekov ali splošnih zadev, pozove jih prvosednik ter zbirajo se v skupne seje. Slednji odsek ima pravico pomnožiti se po nasvetu prvosednika ali enega uda za posamezne slučaje po strokovnjakih sè sklepajočim glasom. Storjeno volitev potrjuje prvosednik.

§. 6.

Za ude centralne komisije v posamezne odseke, pozivljajo se možje, katerih dela na polji obrazovalne umetelnosti, starinoslovja ali zgodovinske preiskave so priznana.

Imenuje jih minister za uk, pozvede vsi prvosednikov nasvet, na pet let ter mogó se po izteku tega časa z nova pozvati. Za to častno službo ne dobivajo plače.

§. 7.

Prvosednika imenuje cesar po nasvetu ministra za uk.

On ima pri vseh sejah prvosedstvo.

Ako je zadržan, nadomestuje ga komisijski ud, katerega on naznači.

Prvosednik določa pri enako razdeljenih glasovih. On odpravlja nasvete centralne komisije, ako treba, pristavlja svoje mnenje, do ministra, kateri mu naznanja, kar je določil o tem.

§. 8.

Tanje področje odsekov, isto tako poslovanje v skupnih in odsekovih sejah uredujejo posebni poduki ter opravljeni red, katerega potrjuje minister.

§. 9.

Najvažnejši pomočni organi centralne komisije za umeteljske in zgodovinske spominke so „ohranitelji“ (konservatorji); oni naj namere komisijne hranijo ter pospešujejo v okraji njim odločenem. Imenujejo se po tem, kamor posebno merijo njih studije in njihovo zvanje, ali za vse, ali za posamezne odseke.

Isto tako more razsežaj njihovega delovanja obsegati eden ali več okrogov, slučajno tudi razne kronovine.

Pri postavljanji ohraniteljev skrbeti je za tó, da je z ozirom na vsakega izmed tréh odsekov centralne komisije zastopano vse ozemlje kronovin in dežel v državnem zboru zastopanih. Ohranitelje imenuje po nasvetu centralne komisije minister za uk na pet let poslovanja,

§. 10.

Odseki dopisujejo si z dotičnimi ohranitelji samo po centralni komisiji.

§. 11.

Komisija naj stopi z vsemi krajnimi in deželnimi društvi, ki imajo enake ali podobne namere, v posebno dotiko, ter naj dela na to, da se povsod, kjer bi bilo želeti, ustanové nova društva te stroke.

V posebno zvezo z društvi, kakor se zasebniki, naj stopa komisija po ohraniteljih, kateri naj sploh delujejo kakor posredniki med temi in centralno komisijo na obojstranski prid.

§. 12.

Po tem, kakor se množi tvarina, ter se širi okrožje zvez, moči je komisiji imenovati osebe, katere so na glasu korenitih znanosti in znanstvenega prizadevanja o umeteljskih in zgodovinskih spominkih, za „dopisnike“ (korespondente).

§. 13.

Komisiji je moči sposobne osebe iz svojega krila, ali druge, za posebne namere svoje delavnosti z nalogi pošiljati tja, kjer se zdí potrebno, da ogledajo ter narisajo kak predmet ali izrekó svojo strokovnjaško sodbo.

§. 14.

Konci vsakega leta naj dá centralna komisija glavno naznanilo, ki pride v tisk, o svojem delovanji ministru uka. Poleg tega izdaje, po vrsti, kakor se ji zdí, znanstvene razprave na polji svojega delovanja.

§. 15.

C. kr. oblastva imajo dolžnost, podpirati centralno komisijo in njene organe v njih delovanji, kadar so posebno naprošena, ali tudi ne naprošena, zlasti s primernimi poročili, ako zvedó v svojem področji za kak umeteljsk ali zgodovinsk spominek.

§. 16.

Centralna komisija naj pripravlja ter nasvetuje vse, kar je potrebno pôtom državnega zakonodajstva v popolno zvršilo njene naloge.

132.**Razpis finančnega ministerstva od 27. julija 1873,**

s katerim se prepoveduje vvažati cunje iz Italije čez deželno mejo.

Zaradi nevarnosti, da bi se zanesla kolera, prepoveduje se po dogovoru z ministerstvom notranjih reči in trgovinstva cunje vvažati iz Italije čez deželno mejo na nedoločen čas.

Dotičnim uradom se je že naznanila ta prepoved zaradi nujnosti po telegrafu.

Pretis s. r.

133.**Ukaz finančnega ministerstva od 27. julija 1873,**

o tém, da se je ustanovila izpostava (ekspozitura) glavnega colnega urada na kolodvoru št. Petersko-Reške železnice na Reki.

Po oznanilu kraljevega ogerskega finančnega ministerstva ustanovila se je na kolodvoru št. Petersko-Reške železnice na Reki izpostava glavnega colnega urada z začasnim pooblaščenjem zacolovanja potniških stvari, ter zvrševanja napovednega postopka v privožnji, izvožnji in prevožnji, naznačenega v propisu od 18. septembra 1857 (Drž. zak. štev. 175), ter da je začela 24. junija 1873 svoje uradovanje.

Pretis s. r.